

Del I - Teori

Hvilken betydning har forvaltningslovens skille mellom enkeltvedtak og forskrift?

Del II - Praktikum

Peder Ås hadde i lang tid levd et liv på kanten av loven. I et forsøk på å få orden på livet og tjene penger på ærlig vis, ville han starte et serveringssted i Storevik kommune. Serveringsstedet - Grande Bar - skulle servere lettvinnt mat, men det var salg av alkoholholdig drikke som etter planen skulle være mest innbringende.

Ås fikk kjøpt et lokale i utkanten av Storevik Sentrum. I flere måneder pusset han opp stedet og lagde det han selv betegnet som et røft utested med dunkel belysning og skinninteriør. Han fikk hjelp av hans nærmeste venner fra den beryktede motorsykelbanden Matudarah. Parallelt med dette søkte Ås Storevik kommune om de nødvendige tillatelsene for å drive serveringsstedet, herunder skjenkebevilling etter alkoholloven kapittel 4.

Saksbehandler i Storevik kommune - Marte Kirkerud - behandlet søknaden om skjenkebevilling. Hun så det som positivt at Peder Ås hadde fått livet på rett kjørl. I innstillingen til kommunestyret - som skulle treffe avgjørelsen - argumenterte hun med at det var absolutt rom for et nytt serveringssted i kommunen.

Kirkeruds innstilling ble gjenstand for noe diskusjon i kommunestyret, hvor særlig de mer konservative medlemmene var kritiske. Blant annet holdt kommunestyremedlem Lars Holm et innlegg hvor han argumenterte sterkt imot skjenkebevilling. Han kjente godt til Peder Ås' fortid, og han var sikker på at Grande Bar ville tiltrekke seg mange tvilsomme mennesker. Han fortalte at han hadde observert en rekke medlemmer fra Matudarah hjelpe til med oppussingen av lokalet, og han mente dette i realiteten ville bli et oppholdssted for den uønskede motorsykelbanden. Holm og hans partifeller fikk ikke gjennomslag, og kommunestyret innvilget skjenkebevillingen med 18 mot 9 stemmer. For å imøtekomme Holms bekymring, ble kommunestyret enige om at det med hjemmel i alkoholloven § 4-3 ble fastsatt følgende vilkår i tillatelsen:

Skjenkestedet kan ikke ta imot gjester som har på seg motorsykelvester merket Matudarah.

Peder var glad for at søknaden om skjenkebevilling ble innvilget, men han reagerte sterkt på vilkåret som var fastsatt. Han mente dette måtte være diskriminering av et eller annet slag. Da han leste referatet fra kommunestyremøtet, ble han nysgjerrig på hvem Lars Holm var. Et par

av karene fra motorsykelbanden ble satt på saken, og de kunne straks fortelle at Holm hadde bostedadresse kun et par hus bortenfor Grande Bar. I tillegg var Holm medlem av Storevik avholdsforening.

Peder Ås kontaktet en jurist som hjalp ham med å utarbeide en klage på vilkåret som var fastsatt i skjenkebevillingen. I klagen anførte han for det første at kommunen ikke hadde hjemmel til å sette et slikt vilkår. For det andre hevdet han at vilkåret var ugyldig ettersom Lars Holm var inhabil, både fordi han bodde i nærheten av Grande Bar, og fordi han var medlem av en avholdsforening.

Kommunestyret behandlet klagen på neste kommunestyremøte. Lars Holm deltok på møtet og innledet med å vise til at han hadde foretatt en vurdering av sin egen habilitet, jf. forvaltningsloven § 8 første ledd og kommet til at han ikke var inhabil. Han argumenterte også med at selv om han skulle være inhabil, kunne ikke dette ha virket inn på vedtaket, jf. forvaltningsloven § 41. Han hadde jo stemt imot skjenkebevillingen. Et samlet kommunestyret sa seg enig i dette. Når det gjaldt spørsmålet om vilkåret var lovlig, viste kommunestyret til at alkoholloven § 4-3 ikke setter grenser for hva slags vilkår som kan settes. Et samlet kommunestyret avslo klagen og sendte den over til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Drøft og ta stilling til følgende spørsmål:

1. Hadde Storevik kommune hjemmel til å sette vilkår om å nekte personer iført vester med merket til motorsykelbanden adgang til Grande Bar?
2. Var Lars Holm inhabil?
3. Ble Lars Holms inhabilitet avgjort på korrekt måte?
4. Dersom Lars Holm var inhabil; er vilkåret ugyldig?

Både del I og del II skal besvares.

I den samlede bedømmelsen teller del I og II like mye.